

سبکهای مقابله‌ای در بیماران مبتلا به دیابت

دکتر رضا باقریان سرارودی^{۱*}، دکتر غلامحسین احمدزاده^۲، دکتر مهرآفرین محمودی^۳

۱- استادیار، دکتر روان شناسی بالینی و سلامت، گروه روان پزشکی، مرکز تحقیقات علوم رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۲- دانشیار، روانپزشک، گروه روانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران

۳- پزشک عمومی، مرکز پزشکی نور اصفهان، اصفهان، ایران

تاریخ دریافت ۸۷/۱۰/۲۲، تاریخ پذیرش ۸۸/۲/۹

چکیده

مقدمه: بیماری دیابت و ضرورت انجام مراقبت‌های خاص از خویش در بیماران مبتلا، چالش‌های فراوانی را موجب می‌شود که استفاده از رفتارهای مقابله‌ای را به منظور سازگاری لازم می‌سازد. هدف این مطالعه تعیین سبک‌های مقابله‌ای در بیماران ایرانی مبتلا به دیابت بود.

روش کار: در یک مطالعه مورد-شاهد یکصد نفر بیمار مبتلا به دیابت مراجعه کننده به مراکز پزشکی امین و صدیقه طاهره اصفهان انتخاب گردیدند و با یکصد نفر فرد سالم از جمعیت عیادت کنندگان بیماران بستری که به صورت تصادفی انتخاب شدند، از لحاظ سبک‌های مقابله‌ای با یکدیگر مقایسه شدند. داده‌های پژوهش از طریق پرسش‌نامه جمعیت شناختی و مقیاس سبک‌های مقابله‌ای جلیوس جمع‌آوری گردید و سپس با استفاده از روش تحلیل کواریانس چند متغیری و تحلیل کواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: آزمون‌های آماری تفاوت معنی‌داری بین دو گروه بیمار و سالم نشان داد ($p=0/005$). تفاوت معنی‌داری بین دو گروه مبتلایان به دیابت و افراد سالم در سبک مقابله‌ای حمایت جوینده ($p=0/001$) مشاهده نشد. در حالی که این نتایج تفاوت معنی‌داری بین دو گروه بیمار و سالم در سایر سبک‌های مقابله‌ای نشان ندادند.

نتیجه‌گیری: احتمالاً بیماران ایرانی مبتلا به دیابت در رویارویی با استرس‌های زندگی و چالش‌های حاصل از بیماری فقط در میزان استفاده از سبک مقابله‌ای حمایت جوینده با افراد سالم متفاوت می‌باشند و در سایر سبک‌های مقابله‌ای شبیه افراد سالم هستند. به علاوه هر دو گروه بیمار و سالم در مواجهه با استرس‌ها و چالش‌های زندگی بیشتر از سبک‌های مسئله-مدار مدد می‌جویند. تامل در یافته‌ها نقش بازنمائیهای شناختی در تعیین پاسخ‌های مقابله‌ای را محتمل می‌سازد.

واژگان کلیدی: سبک‌های مقابله‌ای، دیابت، استرس، سازگاری

* نویسنده مسئول: اصفهان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مرکز تحقیقات علوم رفتاری

Email: bagherian@med.mui.ac.ir